

PELASTUSLAITOS KEHOTTAA IHMISIÄ VARAUTUMAAN KEVÄTTULVAAN

Pohjois-Suomen ELY-keskus, alueen energiayhtiöt, pelastuslaitokset, aluehallintovirasto sekä puolustusvoimat pitivät jokakevängisen tulvapäätöksen 27.3.2018. Elinkeino- liikenne ja ympäristökeskuksen toimialaan kuuluvat vesistöt, joet ja niiden virtaamien seuraaminen, luonnollisesti myös tulvatilanteen seuranta. ”Näyttää siltä, että tulvien todennäköisyys on tänä keväänä suuri.” Kertoo Jokilaaksojen pelastuslaitoksen valmiuspäällikkö Markus Vehkoja. Syitä tähän ovat lumen suuri vesiarvo sekä maaperässä oleva kosteus. Lumen sulamisvesien lisäksi veden määrää voivat lisätä keväiset vesisateet ja tällöin jokien vastaanottokyky on koetuksella. ”Myös lähtevistä jäistä muodostuvat padot voivat aiheuttaa ongelmia” Toteaa Vehkoja.

Pelastuslaitoksen vastuulle kuuluu ihmisten, omaisuuden sekä ympäristön suojaaminen ja pelastaminen, näin toimitaan myös tulvatilanteissa. ”Vastuualueet ovat ennalta sovittu ja viranomaisilla sekä energiayhtiöillä on käytössään kattava yhteystieto- sekä vastuuhenkilöluettelo. Myös tulvatorjuntaprosessi on kaikilla tiedossa ja jokainen toimii vastuualueensa mukaisesti”. Valmiuspäällikkö Markus Vehkoja kertoo.

KAIKEN PERUSTANA ON ASUKKAAN OMATOIMINEN VARAUTUMINEN

Tulvia ehkäisevistä toimenpiteistä huolimatta vesi voi pyrkiä pois uomastaan. Tällöin tarvitaan suojaustoimenpiteitä. ”Rakennuksia voidaan suojata vallittamalla, eli tekemällä hiekasta ja muovista vallirakenne ohjaamaan vettä tai estämään sen pääsyn rakennuksiin. Yksittäisen rakennuksen suojaamiseen voi tehdä muovituksen rakennuksen alaosaan.” Kertoo Vehkoja. Pelastuslaitos on varautunut toimimaan, mutta voimavarat ovat rajalliset.

Vuosikausia joen varrella asuneet asukkaat osaavat lukea luontoa ja myös varautua, mutta joskus luontokin yllättää. ”Tällöin suojarakenteiden tekeminen voi olla myöhäistä ja jos suojauskohteita on runsaasti ei pelastuslaitoskaan ehdi avustamaan ajoissa.” Valmiuspäällikkö Vehkoja kertoo. TULVATIETO-hankkeessa on pyritty lisäämään tätä ymmärrystä. ”Rakenteiden suojaus on kiinteistön omistajan vastuulla ja yksi tärkeä ennakkotoimenpide.” Markus Vehkoja päättää.

TIETOA ON SAATAVILLA

ELY-keskus julkaisee säännöllisesti tiedotteita tulvatilanteen kehittymisestä. Suurimpien jokien ja järvien ajankohtaiseen vesitilanteeseen ja ennusteisiin pääsee tutustumaan myös kuka tahansa netissä. Oman asuinalueen tulvariskiä voi puolestaan arvioida [Tulvakarttapalvelun](#) avulla. Myös tulviin varautumiseen liittyviä ohjeita, oppaita ja opasvideoita on saatavilla ja niihin kannattaa perehtyä esimerkiksi [TULVATIETO-sivuston](#) kautta.

”Varautumiseen kuuluu myös huolehtiminen siitä, että oma vakuutusurva kattaa omaisuudelle mahdollisesti aiheutuvat tulvavahingot, sillä tulvavahinkojen korvaaminen perustuu nykyään yksinomaan vakuutukseen” TULVATIETO-hankkeen hankevetäjä Laura Liuska muistuttaa. Lisäksi tärkeää on tietää, että vahinkoja korvataan yleensä vain poikkeuksellisten tulvien osalta. Poikkeuksellisuuden määritelmä on toisinaan aiheuttanut näkemuseroja. Pääsääntö on, että poikkeuksellinen vesistötulva on keskimäärin kerran 50 vuodessa tai harvemmin toistuva tulva. ”Toistuvuuden määrittelee vesistötulvan osalta Suomen ympäristökeskus”, Laura Liuska kertoo.

Ylivieskan kaupungilla on ollut käynnissä TULVATIETO-hanke vuodesta 2017 alkaen. Hankkeen yhtenä tavoitteena on tulvatietoisuuden lisääminen Kalajoen tulvariskialueen asukkaiden parissa. Kuluneen talven sekä viime kesän sääolot ovat olleet sellaiset, että tulvariski on korkeampi kuin pitkään aikaan.